

Domahidi Béla: Nagypéntek fényei

2014. 04. 18.

Amikor újra együtt voltak Galileában, így szólt hozzájuk Jézus: "Az Emberfia az emberek kezébe adatik, megölik, de harmadik napon feltámad." Ekkor nagyon elszomorodtak.

(Mt. 17, 22-23)

A tanítványoknak mindig öröm volt együtt lenni a Mesterrel, mindig szívet, hitet, kedélyt erősítő volt hallani szavait. Csak nagypénteken nem. Ez a nap a lelki csőd, az összeomlás, a teljes zavar állapotába juttatta őket. A szenvedés, a nyomorúság bizonytalanságot szül, és - minden együttérzés mellett - elidegeníti, eltávolítja az embereket. A halál pedig elválasztja.

"Megvetett volt és emberektől elhagyatott", mutatja be Ésaías próféta az Úr szolgájának kietlen magányát, "nem törődtünk vele". Ki törődik egy kigúnyolt, gyalázatba kevert személlyel? Ki akar szembenézni azzal a ténnyel, hogy az Emberfia, aki azért jött, hogy igazságával az embert bűneiből megváltsa, a bűnös ember gonoszságának áldozatává lesz? Ki akar tanúja lenni annak, hogy az, aki az ember társául érkezik, kitzsított lesz, teljesen magára marad? Ki akarja lelkében visszhangozva hallani a kiáltást: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?”

A legtöbb ember - nem minden ok nélkül - az embertárstól fél. Az arctalan - mert istenképűségét megtagadó -, a magát szabadnak deklaráló, valójában a bűn eszközévé vált ember irgalmatlanságától. Nagypéntek az Istent saját életéből kiiktató, az Isten szeretetéről megfélelmező ember sötét ünnepe. A gonoszság diadalma az ártatlanság és tisztaság fölött, a sunyi árulás győzelme, a hatalom lesajnáló erődemonstrációja, az igazság kárörömtől kísért megszégyenülése. A sátáni rend trónfoglalása. Hiába hangzottak hát el lelket gyógyító, szép tanítások, történetek ámulatra indító csodák, hiába voltak ujjongó ünneplések! "Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről", csattant a gúnyolódó provokáció, és semmi sem történt nyomában: az istenember tovább vívta haláltusáját. Mit jelenthet ez mást a tanítványok szemében, mint azt, hogy a jó megölhető, az igazság eltiporható, az ártatlan bűnösként elítélhető? Szörnyülködve, megdöbbenve élük át mindezeket. Rettenetes dolog az isteni hatalommal játszó ember kezébe esni!

Fel lehet-e idézni ebben a helyzetben, el lehet-e fogadni érvényes és érvényesülő igazságként a krisztusi mondat lényegét hordozó kijelentést: de harmadik napon feltámad? Mennyinek számít életünkben ez a három nap? Mit jelent a feltámadás számunkra, akik híjával vagyunk mindenféle ezzel kapcsolatos tapasztalatnak? Szívünk szerint megértjük a tanítványoknak a nagy horderejű

üzenethez képest furcsa, kicsinyhitű reakcióját: hogy ti. „nagyon elszomorodtak”. Nyilván, nem azért, mert Jézus azt mondta: harmadik nap feltámad. Hiszen ennek örülniük kellett volna. A csúfos szenvedéseket előrevetítő bejelentés annyira eltöltötte szívüket keserűséggel, hogy a vigasztalás reménysugarát észre sem vették.

Nagypéntekes élményeinkről, búslakodásainkról – úgy gondolom – sokkal bővebben, hitelesebben tudunk beszélni, mint húsvéti eszméléseinkről. Nagypéntek az embert mutatja meg, a magát a világ közepének képzelőt és az elhagyottat, a szertelenül gőgöst és a kiszolgáltatottat, az önnön érdekéért mindenre képeset és az igazságért háborúságot szenvedőt. Nagypéntek rólunk szól, emberi sorsunkról, ezért közel áll hozzánk, a mi ünnepünk. Az evangéliumok a passióról tudósítva tömegeket ábrázolnak. És Krisztust. Aki ott van mindenki mellett, mindenkinek átadja magát: fogadja a Júdás áruló csókját, alázattal áll a halálos ítéletet kimondó tanácstagok előtt, szelíden, bocsánattal néz a vadul hadonászó, gyűlölettől feldúlt, kereszthalálát követelő népre, a vaskos, durva tréfákat elművelő katonákra, Pilátussal szemben nem fenyegetőzik az Isten ítéletével, de még a baloldali latornak sem olvassa szemére bűneit. Ha ott van Krisztus, akkor általa Isten világossága is jelen van. Nagypéntek poklában is. „Alászállt a poklokra.”

A legkétségbeejtőbb helyzetekben is Krisztus a bizalom forrása.

És sötétség lett, olvassuk az evangéliumokban. Amint a teremtés kezdetén sötétség volt a mélység színén ... Egy hirtelen beálló áramszünetben kisebbik lányunk így biztatta a sötétségtől irtózó nővérét: ne félj, képzeld el, hogy világosság van. De el tudjuk-e képzelni? A szomorúságban el tudjuk-e képzelni, hogy vidámak vagyunk? A halállal szembesülve, hogy élni fogunk? Krisztus példája, áldozata mégis ezt a képtelen reménységet hirdeti. Nagypéntek homályát húsvét fénye fogja áttörni. Isten Krisztusban végérvényesen ki fogja mondani: legyen világosság, legyen élet, legyen üdvösség. Ne nagypéntekes csüggedéssel nézzünk a húsvétra, Krisztus diadalára, hanem húsvéti hittel tekintsük, értékeljük, hordozzuk nagypéntekeinket is!

Valakinek a napokban egy bibliai mondatot idéztem felvetett problémájával kapcsolatban, mire a következő választ kaptam: ezt jól tudom, ez az igevers ott áll a jegyzetfüzetemben, csak az erejét nem érzem sokszor. Helyettem mondta ki. Nagypéntek hangulatával olyan jól tudok azonosulni, mélyen átérzem az igazságtalanságot, elszomorodom a világ romlásán, saját testi-lelki esendőségemen, szerettem gondjain, de annyira hiányzik gondolkodásomból, életszemléletemből, „belső emberemből” a húsvéti hit átütő ereje, reménysége, öröme.

Pedig semmi kétségem nem lehet, Krisztus feltámadása óta különösen, afelől, hogy: a) Isten szerető kezében tartja a világot, kicsiny életemet is, b) mindazt a rosszat is, amit reám bocsát, javamra fordítja, c) minden sötétségemet a Krisztus világossága váltja fel.

Húsvétból nagypéntekig százszor több nap van, mint nagypéntektől húsvétig.